

פנינים

דרוש ואגדה

ריקנין שבך כרמונים או כתפוחי זהב

ועשית על שוליו רמוני תכלת . . על
שוליו סביב ופעמוני זהב בתוכם סביב
ביניהם סביב, בין שני רמונים פעמון אחד דבוק
(כה, לב, רש"י)

ברמב"ן הקשה על פירושו רש"י "א"כ לא
היו הרמונים משמשין כלום, ואם לנוי, למה היו
עשויים כרמונים חלולים, יעשם כמין תפוחי
זהב", ולכן מפרש "הפעמונים טמונין בהם
[ברמונים]".

ונמצא, שנחלקו בצורת רמונים הנעשים
לנוי. דלרש"י הרמונים חלולים היו, ולרמב"ן
באם היו נעשים לנוי היו צריכים לעשותם
כ"תפוחי זהב".

ונראה לבאר בזה בדרך הדרוש, דהנה הכה"ג
הי' שלוחם של כלל ישראל, ובבגדיו נרמזו כל
הבחינות בבני ישראל, ובשולי המעיל נרמזה
מעלת ו"נוי" הבחינה הכי נמוכה בבני "ריקנין
שבך".

לרש"י – "פשוטו של מקרא" – בישולי
המעיל מרומזת מעלת ו"נוי" שלהם ש"אפי'
ריקנין שבך מלאים מצוות כרמון" ולכן נרמזו
ה"ריקנין" בצורת רמונים.

אך לרמב"ן שבפירושו ישנם גם "דברים
נעימים . . ליודעי חן" (לי הרמב"ן ב"פתיחה"
לפירושו עה"ת) אם תכלית הרמונים היא לגלות
את היופי וה"נוי" שב"ריקנין" היו צריכים
לעשותם בצורת תפוחי זהב, להראות שכל
יהודי בפנימיותו אינו "ריקן" (ורק "מלא
מצוות") כ"א כל מציאותו הוא "תפוח זהב",
עובד ה'.

(ע"פ לקוטי שיחות חט"ז עמ' 336 ואילך)

כהן גדול אינו מוציא אף אחד מהכלל

ונשמע קולו כבואו אל הקודש
. . ולא ימות . .
(כה, לה)

צריך ביאור מהו גודל ההכרח ב"ונשמע
קולו" עד שכל"ז נתחייב ההיפך מ"ולא ימות"
ר"ל?

וי"ל ע"פ המבואר בדרושי חסידות, דאף
שבד"כ "לא ברעש ה'", שבקדושה צ"ל הכל
בדממה דקה ובביטול, מ"מ הבעל תשובה
מכיון שעבודתו היא בכריחה ממקום המוות
והטומאה, הרי עבודתו ברעש גדול, וכדוגמת
הבורח ממות ר"ל שבורח בקול רעש גדול.

והנה הכה"ג הוא שלוחו של כלל ישראל,
וכשנכנס לקודש אף אלו שנמצאים בדרגות הכי
נמוכות הנרמזים ב'שולי המעיל' נכנסים עמו.

ולכן אם "נשמע קולו כבואו אל הקודש"
שקול הפעמונים שב'שולי המעיל' נשמע, בזה
מראה שעושה שליחותם של כל ישראל וגם
הבע"ת נכללים עמו.

אך אם ח"ו לא "נשמע קולו", דבזה מראה
שאינו רוצה לכלול עמו בעבודתו אלו שעבודתם
בקול רעש גדול, אזי מראה שאינו שלוחו של
כל ישראל וא"כ אינו ראוי לכהן ככהונה גדולה,
ובטלה כהונתו, וממילא משתלשל מזה ההיפך
מ"ולא ימות" ר"ל. וק"ל.

(ע"פ לקוטי שיחות חט"ז עמ' 337 ואילך)

פנינים

דרוש ואגדה

הרעש שצריך להיות "בשולי המעיל"

ועשית על שוליו רמוני תבלת נו' ופעמוני
זהב בתוכם סכיב נו', ונשמע קולו כבואו
אל הקודש

(כח, לג-לה)

ישנם הטוענים, שלמרות שמצד שפל מצב הדור אי אפשר להסתפק בלשבת כל אחד בד' אמותיו ובמקומו ולהמתין עד שיבואו אלו הרוצים להתקרב לה', כ"א יש לצאת ולקרב כל יהודי שהוא בבחינת "נידח" ולעשותו ל"בעל תשובה", אך אעפ"כ, מהו הצורך לעשות עבודה זו "בקול רעש גדול" - לצאת לרחוב העיר ולקרוא בקול רם לבני ישראל שיתקרבו לתורה ומצוות, בעוד שבדורות הקודמים לא מצינו שיתעסקו בענינים אלו ברעש גדול?

והתשובה לטענה זו לומדים אנו מהפעמונים שעל שולי המעיל שהיו עושים רעש גדול בכניסתו אל הקודש:

לפי כל הסימנים שבסוף מסכת סוטה רואים שאנו נמצאים בדור הנמוך ביותר - "שולי המעיל" - "עקבתא דמשיחא". וא"כ, ב"שולי המעיל" צריכים להיות "פעמונים" המרעישים, ורק כך לבוא "אל

פנינים

שמבואר בספר התניא (פלא"א), שיש לבטל את כוחות הקליפה "במינה ודוגמתה כו' מיני' ובי' אבא לשדי בי' נרגא".

וע"י שעבודת "עושי רצונו" נעשית באופן של "ונשמע קולו" דווקא במקום שנשמע "קול המונה של רומי", הרי זה יביא לזה ש"אם לעוברי רצונו כך לעושי רצונו על אחת כמה וכמה" (מכות שם), ש"יתקע בשופר גדול" דוקא, על ידי "קול מבשר מבשר ואומר", במהרה בימינו.

(ע"פ לקוטי שיהות חט"ו עמ' 341)

הקודש". והיינו, שהעבודה להכניס גם אלו הנמצאים ב"שולי המעיל" - "אל הקודש" ותחת כנפי השכינה הוא דווקא ע"י "ונשמע קולו" - הרעש של הפעמונים.

ועוד:

כאשר רואים שאצל "עוברי רצונו" נשמע "קול המונה של רומי" (סוף מכות), ועניני הטומאה אינם נעשים בחדרי חדרים אלא בפרסום ובקול רעש גדול, הרי הדרך לבטל "סערה" זו היא להתעסק באותו האופן בענייני קדושה, וכמו

דרוש ואגדה

ביום הכיפורים אין 'רעש'

בכל השנה כולה, כשנכנס הכהן-גדול לקודש, היה לבוש במעיל שבשוליו היו פעמונים, כדי שיהיה "ונשמע קולו בבואו אל הקודש"¹. משא"כ ביום הכיפורים, נכנס הכהן-גדול לקודש הקודשים בבגדי לבן, שלא היו בהם פעמונים².

יש לעיין בזה – דכיון שבכל השנה "ונשמע קולו" הוא תנאי עיקרי ומעכב בכניסתו לקודש ("ונשמע קולו בבואו אל הקודש . . ולא ימות") – מאי טעמא ביום הכיפורים אין צריך לזה?

יש לבאר – בדרך הדרוש:

מבואר בתורת החסידות³, דאף שבדרך כלל, עבודת ה' היא באופן ד"לא ברעש ה"⁴, הנה מכל מקום, עבודת בעלי תשובה היא ברעש. כי כיון שבורח הוא מן הרע – מקום המות והטומאה, לכן עבודתו היא ברעש, וכדוגמת הבורח מסכנה, שבורח הוא בזעקה ובקול גדול.

ועל-פי זה יש לבאר, דמה שכניסת הכהן גדול אל הקודש (בכל השנה) היא באופן ד"ונשמע קולו", הרי זה מפני שנכנס הוא כשלוחם של כל ישראל, גם אלו שהם בדרגות נמוכות⁵ – ולכן צריך שיהיה "ונשמע קולו בבואו אל הקודש" להראות שגם אלו שעבודתם ברעש גדול – הבעלי תשובה, נכנסים עמו.

(1) תרומה כח, לה.

(2) אבל להעיר מרש"י יומא (מד, סע"ב) דביוהכ"פ היתה "טבעת . . שמקשקש ומשמיע קול משום ונשמע קולו בבואו וגו'". וראה ר"ח, תוס' ותו"י שם.

(3) ספר המאמרים תרצ"ט עמ' 2 ואילך, ובכ"מ.

(4) מלכים-א יט, יא.

(5) כמרומז בכך שהפעמונים היו בשוליי המעיל.

אך זהו בכל השנה כולה, כשיש מקום לחטאים ועוונות, ר"ל, דאזי יש כאלו שעבודתם היא ברעש, בבריחה מן הרע. אולם ביום הכיפורים, שבו מתגלית בכל אחד מישראל עצם נשמתו, שבה אין פגם דחטאים ועוונות כלל וכלל - אזי נכנס הכהן-גדול אל הקודש בלא רעש, כי אז עומדים כל בני ישראל בתכלית הביטול לקב"ה - "בקול דממה דקה".

